

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

אגף פסיכולוגיה

י"ח באדר תשע"ח
5 במארס 2018

תפקיד הפסיכולוג החינוכי לקראת דיוני ועדות סטטוטוריות

מסמך זה מהווה תקציר הנחיות אגף פסיכולוגיה לפסיכולוג השפ"ח לקראת דיוני ועדות סטטוטוריות: שילוב והשמה ובכלל זה דיונים חוזרים.

השפ"ח הינו גוף מקצועי המספק שרות פסיכולוגי מקצועי למערכת החינוך ולקהילה, מהגיל הרך ועד סיום הלימודים, ברמה פרטנית וברמה מערכתית.

הפסיכולוג מטעם השפ"ח, הנותן שרות ברמה א', יהיה שותף לתהליכי מיצוי האפשרויות – מהאיתור המוקדם ועד שותפות בהגדרת והבניית הצרכים והמענים הנדרשים כדי לקדם את התלמיד (כגון מפגשים עם צוותי ההוראה, ישיבות רב מקצועיות, פגישות עם ההורים וכד').

ועדות שילוב

1. במידה ולאחר בצוע התערבויות ולאור הערכת השפעתן על התפקוד (RTI), יגיע הצוות החינוכי הכולל את פסיכולוג המסגרת, אנשי צוות נוספים לפי הצורך, ההורים והתלמיד, למסקנה שיש צורך בתוספת תמיכות של שעות שילוב, יפנו בבקשה למנהל ביה"ס לכנס ועדות שילוב בעניינו של התלמיד.

ועדת שילוב ראשונה: המסמכים שיוצגו בפני הועדה: תיק התלמיד העדכני הכולל שאלון חינוכי מעודכן, גיליונות ציונים, דוחות אירועים חריגים אם יש, סיכום ההתערבויות, חוות דעת מקצועיות (רפואיות, פסיכולוגיות, פרא-רפואיות-בהתאם לנספח חוזר מנכ"ל) אם קיימות, וכל מסמך שההורים מעוניינים להציג בפני הועדה.

במידה והגורם הקביל הוא פסיכולוג חינוכי, יבצע הפסיכולוג הערכה ויסכם אותה בטופס 3.2 מחוזר מנכ"ל "מסמך הערכת פסיכולוג המסגרת החינוכית לדיון בוועדת שילוב"

הפסיכולוג (רמה א') מטעם השפ"ח שותף לדיוני ועדת השילוב. אפיון הלקות ייקבע על ידו בהיוועצות עם כל חברי הועדה (חוזר מנכ"ל תשע"ד 5(א), סעיף 1.9, יד').

2. ועדות שילוב חוזרות יסתמכו על תיק התלמיד המעודכן ותוכניות התל"א. עדכון מסמכים קבילים יתבצע לפי מכתב ההנחיות בנוגע למסמכים קבילים בוועדות שילוב חוזרות 5.17.

ועדות השמה

במידה והצוות הרב-מקצועי הכולל את מורי התלמיד, מורות השילוב, פסיכולוג המסגרת וההורים, חושבים שהמענה הניתן בתוכנית השילוב אינו מספק, וההורים מעוניינים במעבר לחינוך מיוחד מתמחה (גן, כיתה או בי"ס) - יפנה מנהל ביה"ס, באישור מפקח ביה"ס, בבקשה לרשות המקומית לקיים ועדת השמה.

- המסמכים הנדרשים לוועדת השמה ראשונה של התלמיד: תיק תלמיד מעודכן הכולל שאלון חינוכי, תוכניות התל"א, חוות דעת מקצועיות (מסמך קביל) מהגורם המקצועי הקביל המתאים עפ"י חוזר המנכ"ל.

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים, 91911 טל' 02-5603235 פקס 02-5603256

شارع دبوراء هنبية 2, اورشليم-القدس, 91911 هاتف 02-5603235 فاكس 02-5603256 | www.edu.gov.il

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

אגף פסיכולוגיה

- זכותם של ההורים בכל עת לפנות לגורם מקצועי אחר או נוסף לקבלת מסמך מקצועי קביל.
- העברת חוות הדעת, מקצועית לועדת ההשמה על ידי פסיכולוג השפ"ח תיעשה רק בהסכמת ההורים.
- במידה וההורים פונים בבקשה לקיום ועדת השמה ללא המלצת הצוות הרב מקצועי בעקבות התהליך המוגדר של מיצוי אפשרויות, הם חייבים להמציא את המסמך הקביל לועדה.

במידה והפסיכולוג מטעם השפ"ח שותף לתהליך ולבקשת ההורים, והוא הגורם המקצועי הקביל, תבוצענה ההערכות הפסיכולוגיות גם ע"י השפ"ח, לפי נוהלי אגף פסיכולוגיה, בהתאם לשיקול דעת מקצועי ובהסתמך על עקרונות מסמך הסטנדרטים (10.2014).

1) לקראת וועדת השמה ראשונה ו/או במהלך הלימודים בגן חובה (לקראת העלייה לכיתה א') ו/או שינוי במצבו של התלמיד - תתקיים הערכה פסיכולוגית עדכנית שביצועה ותכולתה יקבעו על בסיס שיקול דעת מקצועי של הפסיכולוג ובהתאם לעקרונות מסמך הסטנדרטים (10.2014)

- הערכה פסיכולוגית חשוב שתכלול (לצד איסוף ותכלול מידע מגורמים שונים) מפגש וראיון עם ההורים והיכרות עם הילד. במהלך תהליך הערכה זה, במידה ויעלה צורך לעשות שימוש בכלי אבחון שונים, השימוש בהם ייעשה על בסיס שיקול דעת מקצועי ובהתאם לדילמות ולשאלות הניצבות בפני הפסיכולוג המעריך.
- בתהליך הערכה זה השימוש במבחני אינטליגנציה איננו מחויב אוטומטית. השימוש במבחנים אלו יעשה על בסיס שיקול דעת מושכל ומקצועי (לדוגמא: כשיש צורך באבחנה מبدלת, כשיש שאלה לגבי יכולות חשיבה כוללות/גבוהות, כשמבצע הערכה מעריך שהשימוש במבחן אינטליגנציה מוסיף מידע משמעותי וכו').

2) במהלך החודשים שקדמו להתכנסות ועדות השמה חוזרות יקח פסיכולוג המסגרת (ברמת שירות א') חלק בתהליך הבין- מקצועי השוטף בהתאם להנחיות אגף ח"מ/פסיכולוגיה (מכתב מה 5.2017).

וועדות השמה חוזרות לקראת המעבר לכיתה א' (סיום גן חובה).

- בוועדות אלו דרוש מסמך מקצועי קביל עדכני, לצד המידע האינטגרטיבי מהמסגרת החינוכית ומגורמים נוספים
- במידה והפסיכולוג החינוכי הוא הגורם המקצועי הקביל וקיים שירות רמה א' לגן יבוצע עדכון ההערכה הפסיכולוגית על בסיס תכלול המידע העדכני המצוי ועל פי שיקול דעת מקצועי של הפסיכולוג המעריך (ראה הנחיות סעיף 1 לעיל).

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים, 91911 טל' 02-5603235 פקס 02-5603256

شارع دبوراهنبيئة 2, اورشليم-القدس, 91911 هاتف 02-5603235 فاكس 02-5603256 | www.edu.gov.il

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

אגף פסיכולוגיה

ועדות השמה חוזרות מכיתה א' ואילך.

בוועדות לאחר 3 שנים, וועדות לקראת מעברים (כיתות ו', כיתות ח' – כשאין חטיבות ביניים, וכיתות ט'), כאשר מתקיימים כל התנאים הבאים

- קיים מסמך קביל קודם בהתאם להנחיות חוזר מנכ"ל.
 - ניתן שירות פסיכולוגי - חינוכי מלווה ברמה א'.
 - הצוות הבין - מקצועי (כולל הפסיכולוג) בשיתוף ובהסכמה של ההורים, מעריכים כי אין שינוי בצרכי הילד ובמענים הנדרשים עבורו (סוג המסגרת נותר בעינו).
- יפעל הפסיכולוג כדלקמן:

הפסיכולוג יכיר וילווה את המסגרת החינוכית על תלמידיה וצוותה החינוכי (במהלך החודשים הקודמים להתכנסות וועדת ההשמה החוזרת).

לפני הדיון בוועדת ההשמה הפסיכולוג ישתתף בוועדה בין - מקצועית מסכמת שתתכנס במסגרת החינוכית. בוועדה זו יתקיים דיון מקיף לגבי פרופיל הצרכים של התלמיד ובאשר למענים המתאימים עבורו. פסיכולוג המסגרת יחווה את דעתו במהלך דיון זה. חוות דעתו תירשם כלשונה כחלק מפרוטוקול הישיבה.

- על פסיכולוג המסגרת לקבל העתק מפרוטוקול זה, להכניסו לתיק הילד. (רשומה פסיכולוגית) ולהציגו בפני וועדת ההשמה.
- פסיכולוג המסגרת לא יחתום על פרוטוקול זה.
- יש לוודא לקראת קיום וועדת ההשמה שעותק המסמך המקצועי הקביל הקודם - זמין כמסמך להתייחסות בדיון הוועדה.

בהתייחס לסעיף 2 לעיל (וועדות השמה חוזרות לפני כיתה א' וועדות השמה חוזרות אחרי כיתה א'):

בכל מקרה בו ההורים **מתנגדים** להמלצות הצוות החינוכי, או שחל שינוי במצבו של הילד המעורר ספק בדבר המענה החינוכי המתאים לו, יש לבצע עדכון הערכה ע"י הגורם המקצועי הקביל. במידה והפסיכולוג החינוכי הוא הגורם המקצועי הקביל יש לפעול בהתאם להנחיות שפורטו בסעיף 1 לעיל.

בכבוד רב,

אביחי סטולרסקי

מנהל שפ"ח יבנה

ויו"ר פורום חינוך מיוחד

מירי זולברג

פסיכולוגית מחוזית

מחוז תל אביב

ד"ר חוה פרידמן

פסיכולוגית ראשית

מנהלת אגף פסיכולוגיה

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים, 91911 טל' 02-5603235 פקס 02-5603256

شارع دبوراء حنبينة 2, اورشليم-القدس, 91911 هاتف 02-5603235 فاكس 02-5603256 | www.edu.gov.il